

SPIS TREŚCI

OD AUTORÓW	11
------------------	----

Część pierwsza

PAŃSTWO ANTYCZNE

I. Zagadnienia wstępne	13
A. Geneza i funkcje państwa	13
B. Podziały społeczne	13
C. Źródła władzy	15
D. Formy państwa antycznego	16
II. Ustroje państw antycznych	19
A. Despotie wschodnie	19
B. Państwa — miasta	20
1. Polis grecka	20
2. Civitas rzymska	22
C. Monarchie hellenistyczne i cesarstwo rzymskie	25
1. Monarchie hellenistyczne	25
2. Cesarstwo rzymskie	26
III. Państwo antyczne a chrześcijaństwo	31
A. Stosunek państwa rzymskiego do chrześcijaństwa	31
B. Pierwotna organizacja Kościoła	32
WNIOSKI	33

Część druga

MIEDZY ANTYKIEM A FEUDALIZMEM

I. Upadek państwa zachodniorzymskiego	35
II. Szczepowe państwa germańskie	37
III. Pierwsze państwa słowiańskie	39
IV. Charakterystyka ustroju państw szczepowych germańskich i słowiańskich	40

I. Zagadnienia wstępne	41
A. Istota feudalizmu	41
B. Poddanie i lenno	43
C. Immunitety i stany	46
D. Formy państwa feudalnego	58
II. Ustrój państwa patrymonialnego	62
A. Państwo Frankijskie (od V do X w.)	62
B. Anglia w okresie wczesnofeudalnym (V — XII w.)	66
C. Ruś wczesnofeudalna i rozdrobniona (IX — XV w.)	70
D. Polska wczesnofeudalna i rozdrobniona (X — XIV w.)	75
III. Rozdrobnione królestwa lenne	85
A. Francuska monarchia lenna	85
B. Niemieckie państwo lenne	91
IV. Ustrój państwa publicznoprawnego	98
A. Republiki feudalne	98
1. Wielki Nowogród	98
2. Republiki włoskie	98
B. Anglia w okresie monarchii stanowej i absolutnej	100
C. Francja w okresie monarchii stanowej i absolutnej	104
D. Konfederacja Rzeszy Niemieckiej	113
E. Rosja w okresie monarchii stanowej i absolutnej	118
F. Polska w okresie monarchii publicznoprawnej (do 1764 r.)	122
V. Reformy państwa w czasach Oświecenia w Europie	142
A. Absolutyzm oświecony w Prusach	142
B. Reformy ustrojowe Piotra I Wielkiego i Katarzyny II w Rosji	145
C. Reformy Oświecenia w Polsce (1764-1795)	148
WNIOSKI	160

Część czwarta

PAŃSTWO KONSTYTUCYJNE

I. Zagadnienia wstępne	165
A. Pojęcie i geneza państwa konstytucyjnego	165
B. Konstytucje i sposoby ich tworzenia	167
C. Struktura państwa konstytucyjnego	168
D. Doktrynalne podstawy konstytucjonalizmu	169

II. Anglia od XVII do XX w.	172
A. Geneza i specyfika ustroju państwa konstytucyjnego w Anglii	172
1. Charakterystyka ewolucji ustrojowej Anglii	172
2. Konstytucja angielska	172
B. Kształtowanie się podstawowych instytucji i zasad ustrojowych w XVII i XVIII w. ..	173
1. Schyłek monarchii absolutnej i rewolucja angielska	173
2. Okres republiki (1649 — 1660)	175
3. Restauracja monarchii i druga rewolucja angielska	177
4. Przeobrażenia ustrojowe w XVIII w.	180
5. System rządów parlamentarno-gabinetowych	182
C. Reformy i modernizacja ustroju Wielkiej Brytanii w XIX i XX w.	183
1. Charakterystyka ustroju na początku XIX w.	183
2. Reformy prawa wyborczego	184
3. Reformy parlamentu	185
4. Reformy sądownictwa i administracji terytorialnej	186
D. Ustrój państwa	187
1. Monarcha	187
2. Parlament	187
3. Rząd. Gabinet	188
4. System partyjny	189
5. Sądownictwo	189
6. Zarząd terytorialny	190
7. Wpływ ustroju Anglii na kształtowanie się konstytucji innych państw	191
E. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Brytyjska Wspólnota Narodów	192
1. Powstanie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii. Problem irlandzki	192
2. Kolonie. Powstanie Brytyjskiej Wspólnoty Narodów	193
III. Stany Zjednoczone Ameryki	196
A. Powstanie i ustrój Stanów Zjednoczonych w latach 1776 — 1787	196
B. Konstytucja federalna z 1787 r.	196
C. Ewolucja ustroju federacji	200
1. Kierunki ewolucji — praktyka konstytucyjna	200
2. Władza ustawodawcza	200
3. Władza wykonawcza	203
4. Stosunki między władzą ustawodawczą a wykonawczą	205
5. Sądownictwo	208
D. Ustrój stanów	210
E. Państwo a Kościół	212
IV. Francja	215
A. Etapy ewolucji ustroju państwa	215
B. Prawa człowieka i obywatela	225
1. Deklaracja praw z 26 sierpnia 1789 r.	225
2. Ewolucyjny rozwój instytucji	227
C. Wybrane ustroje konstytucyjne	228
1. Konstytucja z 3 września 1791 r.	228
2. Karta konstytucyjna z 4 czerwca 1814 r.	230
3. Konstytucja III Republiki z 1875 r.	231
D. Reformy administracji i sądownictwa	234
E. Państwo a Kościół	237

V. Niemcy w XIX i XX wieku	241
A. Konfederacje niemieckie (1806 — 1866)	241
1. Związek Reński	241
2. Związek Niemiecki	245
3. Procesy integracyjne i próby zjednoczenia w okresie Związku Niemieckiego	248
4. Ustrój państw skonfederowanych (1815 — 1866)	250
B. Federacje Niemieckie (1866 — 1933)	253
1. Związek Północno-Niemiecki	253
2. II Rzesza Niemiecka (1871 — 1918)	255
3. Monarchia habsburska	259
4. Republika Weimarska	261
C. Niemieckie państwo unitarne	265
1. Geneza i podstawy państwa totalitarnego	265
2. Ustrój III Rzeszy	267
3. Stosunki między państwem a Kościołami	269
D. Niemcy po II wojnie światowej	271
1. Podział i okupacja Niemiec	271
2. Geneza dwóch państw niemieckich	273
3. Charakterystyka ustroju obu państw niemieckich	275
4. Zjednoczenie Niemiec	279
VI. Rosja i ZSRR w XIX i XX w.	281
A. Periodyzacja rozwoju formy państwa w Rosji i w ZSRR w XIX i XX w.	281
B. Cesarstwo samodzierżawne i jego reformy w XIX w.	282
1. Reformy Aleksandra I	283
2. Reformy Aleksandra II	284
C. Cesarstwo konstytucyjne (1906 — 1917)	286
D. Republika liberalno-demokratyczna w Rosji	288
1. Republikańska forma państwa	288
2. Dwuwładza	289
E. Komunistyczna republika radziecka	290
1. Bolszewicki zamach stanu i pierwsze akty nowej władzy	290
2. Powstanie federacji radzieckiej i jej charakterystyka	292
3. Ustrój państwowy ZSRR w okresie od 1936 r. do 1991 r.	293
4. Charakterystyka totalitaryzmu radzieckiego	296
VII. Polska w XIX i XX w.	298
A. Księstwo Warszawskie	298
1. Geneza Księstwa Warszawskiego	298
2. Ustrój Księstwa Warszawskiego	299
3. Administracja terenowa i sądownictwo	303
4. Państwo a Kościół	304
B. Królestwo Polskie	305
1. Królestwo Polskie w latach 1815 — 1830	305
2. Królestwo Polskie w latach 1830 — 1864	310
3. Likwidacja odrębności Królestwa Polskiego po 1864 r.	314
C. Wielkie Księstwo Poznańskie	315
1. Status Wielkiego Księstwa Poznańskiego	315
2. Ustrój społeczny	315
3. Władze centralne Księstwa	316
4. Administracja i sądownictwo	317

D. Rzeczpospolita Krakowska	317
1. Ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej	317
2. Funkcjonowanie ustroju Rzeczypospolitej Krakowskiej	318
E. Ziemie polskie pod zaborem austriackim	319
1. Sytuacja w zaborze austriackim do lat sześćdziesiątych XIX w.	319
2. Autonomia Galicji	320
F. II Rzeczpospolita (1918 — 1939)	322
1. Odrodzenie się państwa polskiego	322
2. Ustrój polityczny państwa	330
a. System rządów parlamentarnych w latach 1919 — 1926	330
b. Autorytarny system rządów w latach 1926 — 1939	341
3. Administracja publiczna	351
a. Struktura	351
b. Administracja centralna	353
c. Administracja terytorialna	353
4. Organizacja wymiaru sprawiedliwości	358
5. Państwo a Kościół	361
G. Polska w latach II wojny światowej	364
1. Ustrój ziem polskich pod okupacjami	364
2. Władze państwowe na emigracji	367
3. Państwo podziemne	368
H. Powstanie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	372
1. Ustrój państwa w okresie przejściowym (1944 — 1947)	372
2. Mała konstytucja z 19 lutego 1947 r.	377
3. Konstytucja z 22 lipca 1952 r.	383